

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **S. S. M.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem se sídlem třída Edvarda Beneše 1527/76, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2016, čj. OAM-16/ZA-ZA11-K03-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 4. 2017, čj. 32 Az 21/2016-47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Tomáši Těšiteli, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v rozhodnutí ze dne 15. 4. 2016, čj. OAM-16/ZA-ZA11-K03-2016, posoudil žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví.

III.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel namítl, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s žalobními námitkami týkajícími se porušení povinností dle § 2 a § 3 spr. ř. žalovaným. Odůvodnění rozsudku krajského soudu je nedostatečné, neboť krajský soud neobjasnil, jak dané skutečnosti hodnotil; s žalobními námitkami se nadto vypořádal pouhým odkazem či zopakováním argumentace žalovaného.

[5] Dále namítl, že řízení před žalovaným bylo zatíženo vadami dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., pro které měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Žalovaný i krajský soud si pro rozhodnutí opatřili nedostatečné množství podkladů vztahujících se k reálné situaci v zemi původu, neměli možnost posoudit hrozbu ohrožení života nebo jiné závažné újmy hrozící ze strany skupiny Boko Haram, potenciálního pronásledování státními orgány a šikanozních tendencí místního obyvatelstva vůči občanům, kteří se vrací po delším pobytu v zahraničí.

[6] Přijatelnost kasační stížnosti zdůvodnil pochybením krajského soudu, který se nedostatečně vypořádal s žalobními námitkami.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel byl již v minulosti účastníkem řízení o udělení mezinárodní ochrany, přičemž žalovaný neshledal důvody pro opakované posouzení jeho žádosti, neboť neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení.

V.

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení čj. 1 Azs 13/2006-39, na jehož odůvodnění nyní odkazuje.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez uvedení důvodů, připojuje nad rámec zákonného požadavku stručné důvody svého usnesení.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě zakládala přijatelnost kasační stížnosti a současně by postačovala i ke zrušení rozsudku kasační stížností napadeného; tuto námitku shledal nedůvodnou. I s přihlédnutím ke své dřívější judikatuře konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jakým způsobem posoudil rozhodné skutečnosti (srov. např. rozsudek čj. 2 Ads 58/2003-75). Absenci takto vytyčených požadavků Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu neshledal. Krajský soud naopak přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal a zejména uvedl důvody, pro které považoval žalobní argumentaci stěžovatele za lichou. Skutečnost, že se krajský soud se závěry žalovaného ztotožnil, sama o sobě

nepřezkoumatelnost jeho rozsudku nezakládá (k tomu viz ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky čj. 8 Afs 75/2005-130 a čj. 5 As 68/2013-29).

[11] K otázce nedostatečně zjištěného skutkového stavu se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudcích čj. 6 Azs 50/2003-89, čj. 6 Azs 139/2005-90 a čj. 2 Azs 100/2007-64. Nejvyšší správní soud nemá za to, že by se žalovaný, resp. krajský soud v této souvislosti dopustili jakéhokoli pochybení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, na jehož základě přehledným, srozumitelným a podrobným způsobem vyložil, proč je stěžovatelova žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.

[12] Pokud jde o neaktuálnost a nedostatečnost podkladů pro rozhodnutí, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný pro účely svého rozhodnutí vycházel z dostatečně aktuálních a objektivních podkladů, jako např. Informace MZV ČR ze dne 26. 5. 2015 a 2. 12. 2015, Výroční zpráva Human Rights Watch ze dne 27. 1. 2016, Výroční zpráva Amnesty International ze dne 25. 2. 2015, Výroční zpráva Freedom House, Svoboda ve světě – Nigérie, ze dne 28. 1. 2015 a dále aktuální články ČTK. Zprávy organizací Amnesty International nebo Human Rights Watch jsou obecně vnímány jako dostatečně objektivní a nezávislý zdroj informací.

[13] Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu se jedná „o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté“, a je tedy nutné zajistit, aby „nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí“ (rozsudek čj. 9 Azs 5/2009-65). V rozsudku čj. 3 Azs 6/2011-96 rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uvedl, že „[o]důvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Vzhledem k poslednímu kritériu Nejvyšší správní soud konstantně zdůrazňuje, že „hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit během předchozího pravomocně ukončeného řízení“ (rozsudek čj. 9 Azs 5/2009-65). Z výše uvedeného vyplývá, že k meritornímu přezkumu opakované žádosti o mezinárodní ochranu je správní orgán povinen pouze v případě, že změna situace v zemi původu může mít vliv na konkrétní situaci žadatele (srov. usnesení čj. 2 Azs 147/2015-52).

[14] Žalovaný se při posouzení první stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany zabýval možností udělení doplňkové ochrany. Přitom zkoumal i bezpečnostní situaci v Nigérii a zhodnotil, že se dle dostupných zpráv nenachází ve válečném stavu či vnitřním ozbrojeném konfliktu, na základě nichž by stěžovateli mohlo hrozit ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí. Změnou bezpečnostní situace se žalovaný zabýval i při posouzení druhé žádosti žadatele. Na základě četných zpráv o situaci v Nigérii (viz odst. [12] tohoto usnesení), dospěl k závěru, že situaci v Nigérii nelze považovat za zhoršenou, ani za stav vnitřního či mezinárodního ozbrojeného

konfliktu, nebo za situaci, ve které by pouhá přítomnost žadatele na území znamenala jeho přímé a bezprostřední ohrožení. Uzavřel, že stěžovatel nenaplnil podmínky pro věcné posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu.

[15] Nejvyšší správní soud se bezpečnostní situací v Nigérii zabýval i v nedávném usnesení ze dne 14. 3. 2016, čj. 2 Azs 302/2015-49, dle něhož: *„Nejvyšší správní soud uznává, že na území Nigérie probíhaly a probíhají některé místní a regionální konflikty. Není však důvodu se domnívat, že by se stěžovatelka v případě návratu do vlasti dostala do odlišného (horšího) postavení než ostatní obyvatelstvo. Federální vláda se snaží o konsolidaci poměrů, i když to s ohledem na dobu, po kterou nestabilní situace v jednotlivých částech této země panovala, není rozhodně jednoduché (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 4 Azs 35/2012 - 68). Stěžovatelka nepředložila žádný důkaz, na základě kterého by bylo možné se reálně domnívat, že by jí v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu. Nehrozí jí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, jelikož se Nigérie nenachází ve válečném stavu a na celém území této země neprobíhá vnitřní ozbrojený konflikt (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68). Lokální problémy v podobě zhoršení bezpečnostní situace z důvodu bojů mezi nigerijskou armádou a příslušníky islamistické sekty Boko Haram, nadto izolované v severovýchodní části Nigérie, jsou tedy řešitelné vnitřním přesídlením.“*

[16] K otázce vnitřní ochrany (někdy též označované jako „možnost vnitřního útěku“ či „možnost vnitřního přesídlení“) rovněž existuje bohatá a konstantní judikatura (srov. rozsudky čj. 4 Azs 99/2007-93, čj. 5 Azs 40/2009-74 a čj. 4 Azs 99/2007-93). Nejvyšší správní soud k této otázce v usnesení čj. 7 Azs 19/2012-22 konstatoval, že *„lokální problémy jsou také řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany. K tomu lze dodat, že posuzování možnosti vnitřní ochrany lze plně vztáhnout nejenom k azylu, ale též k tzv. doplňkové ochraně ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, čj. 2 Azs 29/2011-70, dostupné na www.nssoud.cz).“*

[17] Co se týče stěžovatelem tvrzených šikanózních tendencí obyvatelstva, Nejvyšší správní soud již vyložil, že žádost o mezinárodní ochranu, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami v domovském státě, nemůže být bez dalšího důvodná. Důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatel skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout (srov. např. rozsudky čj. 4 Azs 5/2003-51, čj. 3 Azs 22/2004-48 a čj. 2 Azs 81/2006-85).

VI.

[18] Z výše uvedeného je patrné, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

[19] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[20] Odměna zástupci stěžovatele JUDr. Tomáši Těšiteli, advokátovi, který byl stěžovateli k jeho žádosti v řízení o žalobě ustanoven usnesením Krajského soudu v Hradci Králové čj. 32 Az 21/2016-9, byla stanovena za jeden úkon právní služby, a to za písemné podání soudu ve věci samé (kasační stížnost ze dne 15. 5. 2017) podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedený úkon tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 3100 Kč podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s ustanovením § 7 advokátního tarifu a náhrada hotových výdajů za jeden úkony právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč; celkem tedy 3400 Kč. Uvedená částka bude zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 11. července 2017

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu